

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 6. junija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 63.

Opozorjamo.*

Med največje vrednote, ki jih je v borbi za svoj obstoj in napredek ustvarilo slovensko ljudstvo, spada pač Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Kar je za našo kulturo univerza, to je za naše gospodarstvo ta zbornica, ki je v teku osemdesetih let, kar obstoja, ustvarila slovenskemu ljudstvu temelje samostojnega gospodarskega življenja. Če ima Slovenija soliden obrtniški in trgovski stan, če se je naša industrija razvila do tolike stopnje, da večino našega ljudstva kljub vsem velikim težavam dostojno preživlja, če v državi predstavljamo element napredka, ki sloni na prednosti in na poštenju, je to zaslug naša Zbornica.

Zbornica za obrt, trgovino in industrijo v Ljubljani se ima za ta rezultat svojega skoro stoletnega poslovanja zahvaliti zdravi podlagi, na kateri je zgrajeno njeno delo za prosep našega gospodarstva. Njeno vzpodbujevalno in organizatorično delo, objema vse stanove, ki predstavljajo aktivno gonilno silo gospodarskega razvoja naroda: obrtnika, industrijalca in trgovca. So države, kjer je tudi kmetijski stan zastopan po takih enotnih zbornicah. Na vsak način je ta sistem pri nas preizkušen in se je izkazal edino pravičen za okrepitev in razmah gospodarske moči našega ljudstva. Naša obrt, trgovina in industrija so nedeljiva celota, kjer je uspeh enega obenem uspeh vseh in propast enega oslabe vseh. Mi smo in moramo ostati gospodarsko solidarna celota, če se hočemo sami ohraniti in državi koristiti pa v sedanjih izredno težkih razmerah uspešno zaščititi svoje gospodarske interese. Če bi začeli slovenski obrtniki vleči na eno stran, industrija in trgovina pa na drugo stran, kam bi prišlo naše gospodarstvo? Vsak stan bi videl s svojega naravno omejenega stališča samo svojo sebično korist in v medsebojni borbi ter razcepljenosti bi trpela Slovenija in njeno blagostanje na eni, država na drugi strani. Naše stanove je treba združevati, njihovo produktivno udejstvovanje s stališča obče koristi usmerjati in gospodarsko enoto našega ljudstva v blagor cele države ohranjati, če hočemo sploh kaj pomeniti.

Seveda ni pri nas naprave, ki je nezadovoljneži, kratkovidneži ali pa samoljubni ljudje bodisi v dobri veri bodisi iz sebičnih namenov ne bi podirali. Nikakor nečemo reči, da bi taki nameni vodili one, ki v zadnjem času z vsmo, ki bi bila vredna boljše stvari, naše slovensko obrtništvo s popolnoma nestvarnimi razlogi begajo z agitacijo za separatno obrtniško zbornico. Mi smo prepričani, da je tej agitaciji vzrok samo neuvidevnost in premajhno obzorje nekaterih, ki so se sami udali uplivom od zunaj, kateri pritiskajo na razbitje našega enotnega gospodarskega zastopstva. Zraven tega pa želijo nekateri igrati vlogo, ki je sicer ne morejo; da se vsemu temu pridružujejo malenkostna osebna nasprotstva, to se pri nas razume samo

po sebi. Toda to na noben način ne more in ne sme biti vzrok, da bi dopustili, da bi se naša že osemdeset let v blagor našega ljudstva delujoča gospodarska zbornica naenkrat razbila, ker gre to v račun mali skupini. Zakaj prvo je gospodarski interes celote, ne pa korist tega ali onega bodisi nerazsodnega bodisi preveč ambicioznega posameznika!

V vsej državi so povsod skupne zbornice za trgovino, obrt in industrijo, kakor odgovarja gospodarski strukturi, potrebam in osebitostim posameznih pokrajin, samo Beograd ima tri gospodarske zbornice mesto ene. Mi ne razumemo, zakaj naj bi ostala gospodarska središča države svoj preizkušeni, na podlagi lastnih gospodarskih razmer in potreb nastali sistem, ki se je tudi v naši državi izkazal kot dober, naenkrat zamenjala za beograjski? Pri nas se je obnesel naš sistem, kakor se je v Zagrebu, Novem Sadu, Velikem Bečkereku, Osijeku, Sarajevu, Splitu; zato ni stvarnega vzroka, da bi ga zamenjali za sistem, kakršnega želi mogočni gospod, ki kraljuje nad beograjskim obrtništvom. Ta sistem ni moderen, je veliko predrag in za naše razmere popolnoma neprikladen. Če imajo gospodarsko najbolj napredne države sistem enotnih gospodarskih zbornic, bi bila največja nespamet, če bi ga mi po osemdesetih letih solidarnega razvoja meni nič tebi nič zavrgli — in to v času najostrejših krize, ko obrt nujno potrebuje podpore, sodelovanja in opore v vseh produktivnih stanovih ljudstva — zato, ker nekateri ne vidijo dalje od svojega ozkega hišnega plota.

Naša enotna gospodarska zbornica je gospodarska organizacija vsega našega ljudstva, je zastopnica vsega slovenskega gospodarstva in zaščitnica gospodarskih interesov in blagostanja Slovenije, ki tvori v tem oziru enega najvažnejših delov države. Naša gospodarska moč in naš nadaljnji razvoj pa je trdno zjamčen le po taki enotni, močni in smotreno delujoči skupni gospodarski zbornici, kakor jo k sreči imamo danes. Moč, pomen in bodočnost slovenskega gospodarstva pa slabi oni, ki iz kakršnihkoli motivov sodeluje pri nameri, da se to naše enotno gospodarsko zastopstvo razbije. Dela proti volji in interesu našega ljudstva, proti izkušnjam in nameram naših najboljših in odgovornih gospodarstvenikov, pa proti koristim gospodarskega napredka cele države, ki ima interes na gospodarsko močnih delih. Zato naši obrtniki svojega zastopstva, v katerem Slovenija po svojih gospodarskih stanovih solidarno sodeluje za svoj in za njihov napredek in za gospodarski razmah cele države, za nobeno ceno ne smejo pustiti demolirati, da bi njegovo mesto zavzela malopomembna podružnica pod imenom posebne obrtne zbornice. Zato opozarjamo zlasti naše obrtnike po deželi, da naj Sloveniji in slovenskemu gospodarstvu škodljivo agitacijo za separatno zbornico odločno zavračajo.

Prepričani smo tudi, da bodo mero-dajni činitelji države Slovenijo in njene gospodarske kroge podpirali v prizadevanju, da se naša enotna zbornica ohrani in na tej podlagi v korist cele Jugoslavije nemoteno razvija dalje.

XI. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

beleži že doslej prav lepe uspehe tako glede obiska kakor tudi v kupčijskih ozirih. Dobro zaključke so napravile težka industrija, mlina, pohištvo, čevlarska stroka, kolesa. Praktične novosti in najnovejši manjši izumi imajo tudi letos številne odjemalce. Ves obširni prostor na prostem je naravnost posejan z najrazličnejšimi modernimi gospodarskimi stroji, za katere vlada prav posebno zanimanje. Velesejem traja do vključno 8. junija.

XXXI. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani bo v torek 9. junija t. l. ob pol 20. uri v mali zborovalnici Zbornice TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Dnevni red: 1. nagovor predsednika, 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo preglednikov računov, 5. volitev odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov, 6. določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1931, 7. samostojni predlogi in raznoterosti. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občinim zborom pisмено društvenemu predsedniku.

DRŽAVNI OBRAČUN ZA PRORAČUNSKO LETO 1929-30.

Kralj je na predlog ministra za finance in po zaslišanju predsednika vlade predpisal in proglasil zakon o odobritvi računov državnih dohodkov in izdatkov za l. 1929-30. Čisti suficit oziroma saldo obratnega kapitala, ki se ima za povečanje državne trošarine prenesti na proračunsko leto 1930-31 ter izkazati v zaključnem računu za to leto, znaša 635.3 milijona dinarjev.

OBRTNIŠKO PREDAVANJE.

Obrtnike, ki obiščejo velesejem, opozarja Zavod za pospeševanje obrta, da se bo vršilo v nedeljo 7. t. m. dopoldne ob 10. uri v paviljonu Zavoda PO Zbornice za TOI, ki se nahaja v sredini velesejskega razstavnega prostora (paviljon C) predavanje predsednika Zavoda PO g. Ivana Ogrina o gospodarskem položaju obrtništva, ob 11. uri pa se vrši v paviljonu tovarne za dušik Ruše praktično razkazovanje avtogena varenja. Zavod vabi, da se obrtniki in obrtniški pomočniki v čim večjem številu udeležijo teh prireditev. Ako ima kdo kak predmet, ki bi ga rad zavaril, bode to lahko storil pri tej priliki po navodilih in s pomočjo inštruktorja varilnega mojstra in inženjerja, ki vodi prireditev.

DOHODKI CARINARNICE V MARIBORU.

Carinski dohodki so znašali pri glavni carinarnici v teku meseca maja 9 milijonov 986.365 Din 20 par in sicer za uvoženo blago 9.972.202.70 Din, za izvoženo blago pa 14.162.50 Din.

NEMŠKO-JUGOSLOVANSKA GOSPODARSKA ZBORNICA.

Po poročilu Zavoda za pospeševanje nemško - jugoslovanskih gospodarskih stikov so izrazili nemški gospodarski krogi željo po ustanovitvi nemško - jugoslovanske gospodarske zbornice, ki bi imela svoj sedež v Berlinu in Beogradu ali pa tudi samo v Beogradu. Njen glavni namen bi bilo pospeševanje gospodarskih stikov med Nemčijo in Jugoslavijo.

Občni zbor

»Društva industrijcev in veletrgovcev« v Ljubljani

se vrši v ponedeljek 8. junija 1931 ob 16. uri

v veliki dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani, (Gregorčičeva ulica 27)

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika,
2. poročilo tajnika,
3. poročilo blagajnika,
4. poročilo nadzorstva,
5. poročilo o društvenem delovanju s posebnim ozir na informacijo službo in na prizadevanje pri insolvencah (poročila podpredsednik gosp. Stane Vidmar),
6. volitev društvenega odbora in društvenega nadzorstva (§§ 10. in 15. pravil),
7. nasveti in pritožbe.

Brez kvalifikacije?

Med nami žive čudni ljudje. Priznamo vnaprej, da taki pojavi niso specijaliteta, ki bi imeli nanjo poseben patent. Vendar se nam zdi, da se drugod bolj redko pojavljajo in da zato taki ljudje drugod niso tako nevšečni in nevarni, kakor pri nas.

Gre kratko za ljudi, ki so si vtepli v glavo misel, da za trgovino in za trgovske posle ni treba posebnih priprav in kvalifikacij. Pravijo tako-le:

Cemu uvajati zakonske predpise o vseh možnih kvalifikacijah za trgovce in trgovine, ko je vendarle na dlani, da je trgovina, kakor vsako drugo človeško udejstvovanje, zadeva talenta in prirojenih nagonov. Zakaj, torej, nepotrebnih kvalifikacij, čemu stavlja talentom zapreke?

Kakor drugod, je treba tudi tu dobro ločiti, kar ne spada skupaj.

Vse lepo: tudi za trgovino je treba nadarjenosti. Niso izključeni — celo prav pogosti so — primeri, da presedi mlad človek, gnan od fantastične želje po bogastvu, n. pr. vse mogoče trgovske akademije inozemstva, ko pa kasneje stopi na mesto očeta, si fant ne zna pomagati.

In vendar, kako lahko premoti tak-le primer! Predvsem, trgovina danes ni več kramarija, ki ne bi zahtevala priprav in obilnega tehničnega znanja. Manjši trgovski obrati so resda sila primitivni, zlasti na deželi, pa tudi v tem primeru je treba mnogo, mnogo truda in izkustev, preden lahko trgovec računa na solidno napredovanje in na uspeh.

Da ne govorimo o trgovini z mešanim blagom i. dr. predpostavlja n. pr. trgovina z žitom vseh mogočih uzanc, poslovanja z bankami in denarnimi zavodi, poznanje domačih in inozem. borz, klijentele in raznih gospodarskih prigod in slučajev. Drugod zopet so potrebni obsežni nauki iz znanosti o blagovih itd. Sodimo, da našemu trgovstvu in sploh vsakemu praktičnemu gospodarju ni treba na široko razlagati, kaj vse potrebuje, kakšne kvalifikacije so jim potrebne, da lahko uspevajo v sedanjih brezozirni konkurenčni borbi.

V interesu gospodarstva in solidne trgovine je, da posegajo vanjo samo dobro kvalificirani in predizobraženi faktorji, ker mora sicer tudi takozv. prirodni talent kloniti pred neizbežnostmi. V taistem interesu je tudi, da se v trgovini ne pojavljajo neresni elementi, ki morajo prej ali slej zaiti v konkurze in ki s tem nehote diskreditirajo solidno trgovino kot tako in usposobljene trgovske pionirje. Takih primerov smo imeli v povoj-

* Predstoječi članek je izšel v »Slovencu« dne 3. t. m. Objavljamo tudi mi ta članek, ki jasno in z odlično prepričevalno silo, tehtnimi razlogi govori o vprašanju organizacije zbornice za TOI. To vprašanje je najdalekosežnejše praktične, gospodarske politične in nacionalno politične važnosti.

nem času dovolj. Posledice teh »trgovcev« so težko občutili predvsem konsumenti pa tudi trgovski stan v celoti.

S talenti v trgovini je tako, kakor s talenti v glasbi. S samim talentom še ne postaneš virtouz na gosli. Treba ti je vrhunskega konservatorija, dolgoletnega študija instrumenta, preden si tako daleč, da sploh ugotoviš, ali imaš pravi talent in ali je talent mogoče razviti do primerne višine. Kajti s talenti je nadejati tudi tako: Če ga v mladosti proglasi mamica ali tetka, s tem še dolgo ni poudan. Izkazati se mora kot resnična, stvarna podlaga v duši mladeniča šele s kasnejšim študijem. Pravi talent se pokaže šele na delu. Zato bi bilo sila nenaravno, ko bi tak-le v mladosti proglasi talent zanikal šolo in računal samo nase. Propade!

Podobno pesem slišimo na drugih področjih antropologije. Moj fant ima talent za fiziko, pravi dobrodušni atek, ko ga vidi, kako rad se igra s fizikalnimi igračami. Ali bomo fanta, mari na podlagi take kvalifikacije postavili za univerzitetnega profesorja fizike? Če je dijak zgovoren, ali je že za odvjetnika, notarja, zdravnika itd.?

Vsi ti poklici predpostavljajo sila obilno tehnično, stvarno znanje, skratka kvalifikacijo.

In kar velja za vse te poklice, za učiteljskega tudi, čeprav imamo prirodne pedagoške talente v izobilju, je na mestu tudi v trgovini.

Tudi trgovski stan naj se izpopolnjuje z bolj in bolj kvalificiranimi močmi. Zaradi ene izjeme (Edisona na pr.) še ne bomo razpisovali profesorskih mest na univerzah na podlagi prirodnih talentov. Talenti se morajo izkazati s kvalifikacijami, delom, zaslugami. Isto je v trgovini. Tudi tu mora bodoči trgovec posejati najprvo razne šole, se mora seznaniti s pomožnimi vedami sodobne trgovine in trgovstva in šele potem lahko vstopi v krog teh važnih posredovalcev pri obtoku dobrin in potrebščin sodobnega človeštva.

Pisati smo morali te opazke rezko, kajti neprestano ponavljanje, da trgovina ne potrebuje kvalificiranih moči, nego talentov, je že od muh in zato smo morali nanjo reagirati s primerno evidentnimi resnicami.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Občni zbor Zveze za tujski promet.

V petek popoldne ob 7-30 se je vršil v sejni dvorani zbornice TOI ob izredno velikem številu delegatov občni zbor Zveze za tujski promet. Otvoril ga je predsednik, načelnik ministrstva trgovine in industrije g. dr. R. Marn, ki je toplo pozdravil zastopnike raznih društev in korporacij: generalnega ravnatelja »Putnika« g. Seriščevića, zastopnika novomeškega Olepševalnega društva Pirnata, ravnatelja Tujsko-prometnega sveta Velikonjo, predsednika Društva hišnih posestnikov Freliha, dr. Vinka Gregoriča, g. Cerarja iz Kamnika, župana Lavtižarja iz Kranjske gore, višjega inšpektorja v pok. Westra, načelnika Vargazona, dr. Tavčarja, podžupana Jarca, predsednika Tujsko-prometnega društva v Kamniku, glavarja dr. Ogrina, župana dr. Kratnarja, dr. Jurečka, dr. Souvana, višjega revidenta Petka, dr. Pavlina, Kavčiča in Krapeža, dr. Tičarja, gg. Šubica in Rihteršiča iz Celja, dr. Senjorja iz Maribora, Majcena iz Zidanega mosta, g. Schreya, dr. Štera iz Rogaške Slatine, predsednika Muzejskega društva dr. Andrejko, zastopnika zbornice TOI dr. Plessa, župana dr. De Glerio z Bleda, dr. Tominška in direktorja šumske uprave inž. Božiča. V svojem predsedstvenem poročilu je g. predsednik dr. Marn med drugim povdarjal ekspeditivnost Zvezinega uradništva, ki je dobilo službeno pragmatiko. Posebna zahvala gre ravnatelju g. Pintarju. Prebral je pozdravno brzojavko predsednika Zveze kopališč g. Radičevića, ki se žal, tokrat ni mogel udeležiti občnega zbora.

Generalni ravnatelj »Putnika« g. Seriščević je čestital Zvezi k njenemu delu za povzdigo turizma v naših krajih in je želel uspeha tudi v bodoče.

Tajniško poročilo, ki je bilo zborovalcem predloženo tiskano, nudi zanimivo in poučno sliko ne le o delovanju Zveze, temveč sploh o vseh tujsko-prometnih zadevah Slovenije. Poročilo kaže, da je bila tujsko-prometna sezona lani zelo dobra in poudarja, kako se je ob tej priliki znova pokazala nujna potreba, da dobimo več stanovanj za goste.

Lani smo imeli v Jugoslaviji okrog 20 hotelov in penzij z okoli 8000 sobami in 13.000 razpoložljivimi posteljami za tujce, kar je v primeri z naraščajočim tujskim prometom premalo. Zveza je povsod priporočala enoten sistem pri gradnji novih stavb.

Zveza je dalje vedno naglašala potrebo modernizacije našega prometa in merodajni faktorji so njene želje v veliki meri upoštevali. Zveza je sodelovala tudi pri raznih konferencah za popravilo cest in posvečala veliko pozornost zlasti avtobusnemu prometu.

Novo važno panogo v zvezinem delovanju tvori zimski sport, ki je za naše kraje tudi iz tujsko-prometnih ozirnov izredne važnosti. Zato je Zveza podpirala zimski sport ne samo moralno, marveč tudi finančno in je zlasti vsestransko podprla letošnje mednarodne smučarske tekme v Bohinju, ki bi se morale vršiti lani, a so bile zaradi skrajno neugodnega vremena preložene na letošnji januar in februar. Poročilo ob tej priliki pojasnjuje, zakaj je bila opuščen prvoletna namera, da bi se del tekem vršil na Bledu in da bi bil na Bledu nastanjen tudi večji del udeležencev.

Koncem novembra je sklicalo ministristvo trgovine na Rabu konferenco zastopnikov »Putnika« in hotelirjev. Konferenci so prisostvovali tudi zastopniki Zveze. Dosežen je bil sporazum za čim ožje sodelovanje med hotelirji in zastopniki »Putnika« in določile so se smernice za kolektivno reklamo in propagando. Tudi vseh drugih važnejših tujsko-prometnih zborovanj, konferenc in sej se je Zveza redno udeleževala in povsod zastopala interese naše banovine.

Glavni kontingent naših gostov se rekrutira iz Srednje Evrope, zlasti iz Nemčije, Avstrije in Češkoslovaške. V zadnjih letih je opaziti zopet znaten porast madžarskih gostov. Naš propagandi material smo lani izdali in razširili v še večji nakladi, kakor poprej.

Blagajnik g. Štrukelj je poročal, da je imela Zveza 200.591 Din dohodkov, stroškov pa 147.870 Din. Med stroški zavzemajo najvišjo postavko albumi in brošure v znesku 95.590 Din, subvencije (28.080 Din) in poravilo Vintgarja (10.732 Din).

Za nadzorstvo je poročal dr. Vinko Gregorič, nakar je dobil odbor soglasno absolutorij.

Pri slučajnostih je podžupan prof. Jarc iznesel dvoje pobud: Zveza naj bi se potrudila, da dobi zastopnika v pravkar ustanovljenem posvetovalnem odboru pri generalni direkciji državnih železnic in pa, da dobi primerne pisarniške prostore v ljubljanskem nebotičniku. Mesto, da bo prav rado prispevalo v ta namen.

Sreski načelnik dr. Ogrin iz Kamnika je opozarjal na žalostno stanje naših cest.

Dr. Pavlin je stavil več predlogov, med drugimi, naj poskrbi Zveza, da postane sedanja avtomobilska cesta iz Kranjske gore na Vrščič carinska cesta za mednarodni promet v Trento.

Zastopnik Dolenjske g. Pirnat iz Novoga mesta je prosil, naj izposluje Zveza izletniške karte za polovično vožnjo na Dolenjsko, ker bi Dolenjska s tem mnogo pridobila. Tudi naj bi dobilo Novo mesto opoldne direk-

Zloraba geografskih nazivov izvora za vinogradeške proizvode.

Ker je prejelo naše uredništvo že ponovno vprašanja glede dopustnosti uporabe geografskih nazivov izvora za vinogradeške proizvode, opozarjamo ponovno vse naše čitatelje na naslednja obvezna določila:

Po zakonu o konvenciji o trgovini in plovitbi med kraljevino Jugoslavijo in Francijo, sklenjeni dne 30. januarja 1929 v Parizu (Uradni list št. 249 iz leta 1929) je v čl. 13 vsaka zloraba geografskih nazivov izvora za vinogradeške proizvode prepovedana. To velja v prvi vrsti za nazive vinogradeških proizvodov n. pr. šampanjec, konjak itd. (naštete v Uradnem listu št. 242 iz leta 1930), če niso res originalni. Omenjeni zakon je stopil v veljavo 15. maja 1929 in se je naša vlada obvezala, da bo v osemnajstih mesecih od dne, ko stopi zakon v veljavo, po zakonu postopala. Ta rok je potekel s 15. novembrom t. l. na to ponovno opozarjamo producente in prodajalce vinogradeških proizvodov, da se izognejo zakonskim posledicam, ki so predvidene za slučaj zlorabe originalne nazive francoskih vinogradeških proizvodov. Originalne nazive smejo torej uporabljati le za originalne francoske vinogradeške proizvode, ki pa morajo imeti listino o izvoru. Take listine morajo po carinskih predpisih spremljati vsa vina, ki se uvažajo iz Francije.

Olajšate si delo pri knjigovodstvu, z Agrippa, najmodernejšo kartoteko v obliki knjige. Na novo upeljane kartoteke se že prenavljajo v ta novi, praktični sistem. Ne rabite nobenih dragih predalov in omar. Najsigurnejša in hitra kontrola. Oglejte si Agrippa na Velesejmu paviljon H, koja 313. — Zastopstvo Agrippe: M. Tičar, Šelenburgova ulica 1.

Priporoča se

Gregorc & Ko.

Ljubljana

Veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga, raznega žganja in špirita.

Telefon 22-46 Brzojavi: Gregorc
Zahtevajte špecijalne ponudbe!

no Zvezo s št. Janžem. Zveza naj bi nadalje poskrbela, da dobi Dolenjska čimprej prepotrebni električni tok.

Dr. Gregorič je načel vprašanje preureditve ljubljanskega kolodvora. Podžupan prof. Jarc je ugotovil, da dr. Gregorič ni informiran. Določena je že žirija in bo natečaj za osnutke preurejenega kolodvora v kratkem razpisan. Tudi je država obljubila za kolodvor lepo svoto. Študira se tudi, kako bi se tramvaj speljal pod kolodvorom, da ne bi bilo treba ne nadvoza ne podvoza na Dunajski cesti.

G. Cerar iz Kamnika je omenjal novozgrajeno kopališče in je prosil, naj bi se izposlovala obiskovalcem tega kopališča polovična vožnja. Ob enem, naj se uvede promet z motornim vozilom na kamniški progi.

Župan Lavtižar iz Kranjske gore je opozarjal na sitnosti, ki so jim izpostavljeni tujci pri mitnicah v Ljubljani. Podžupan profesor Jarc je izjavil, da ne izda nobene tajnosti, če pove, da je bil proti pobiranju takse, da pa je žal ostal v manjšini, ko je nastopil proti njim. Ob enem je naslovil na generalnega ravnatelja Seriščevića prošnjo, naj toplo podpre prošnjo za aerodrom v Ljubljani, kar je g. generalni ravnatelj takoj obljubil.

Ker se za tem ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik dr. Marn krasno uspeli občni zbor zaključil ob 19. uri s prisrčno zahvalo vsem navzočim za sodelovanje.

Po svetu

Zakon o zatiranju gozdnih škodljivcev v državnih gozdovih od 27. maja 1930. je sedaj nekoliko izpremenjen in dopolnjen.

Pridelek v Slavoniji bo, kakor vse kaže, letos mnogo boljši kot je bil lani. Tudi vinogradi kažejo prav dobro.

Tudi na jugoslovanskih borzah je bila tendenca v zadnjem času pretežno padajoča in se je javila posebno v industrijskih papirjih.

Jgsl. eksporterji žita so se zglasili pri trg. ministru in so razložili svoje stališče glede ustanovitve monopola za žitno trgovino. Pravi, da je žitni monopol mogoč samo v neagrarnih državah.

Bolgarska Narodna banka je znižala obrestno mero od 9 na 8½ %.

V Avstriji bodo zvišali cene tobaknih izdelkov do 25%; najmanj cene smotk. Upajo dobiti na ta način 30 milijonov šilingov.

Narodni odbor za kavno zaščito v Braziliji je dal sežgati v Santosu 3000 vreč kave, 40.000 vreč so pa vrgli v morje.

Peseta je padla v zadnjih dneh najprvo v uprav katastrofalni izmeri, nakar se je nekoliko popravila.

Bakrena konferenca v Newyorku se je zaključila brez uspeha; šlo je za poskus uvedbe splošne produkcijske redukcije, kar pa nobenemu od udeležencev ni prijalo.

Poljske bombaževe predilnice bodo ustanovile kartel; doslej je priglasilo svoj pristop 39 predilnic.

Mezopotamski petroleji bodo odvajali po ceveh do Sredozemskega morja; končni postaji bosta dve, ena v Palestini (angleška), ena v Siriji (francoska). — Cevna naprava bo dogotovljena l. 1935., pogodba med vlado Iraka (Mezopotamija) in Irak Petroleum Co. bo veljala za 70 let, pri čemer je izhodišče l. 1925.

Nemčija šteje po zadnjem ljudskem štetju 65.280.000 prebivalcev, pri čemer je všteto tudi prebivalstvo kotline ob Saari.

Mestna banka v Braševu (Romunija) je postala insolventna; govori se o pasivih 100 milijonov lejev, dočim se aktiva navajajo samo z 10 milijoni lejev.

Zborovanje trg. zastopnikov Nemčije se je vršilo 28. in 29. maja v Stuttgartu ob udeležbi skoraj 500 delegatov. Širšim krogom je zborovanje na novo pokazalo pomen dobrega trgovskega zastopstva, zlasti v časih gospodarske krize in zastoja v prodaji.

Na XV. mednarodnem poljedelskem kongresu, ki se vrši od 5. do 8. t. m. v Pragi, je primerno zastopana tudi Jugoslavija.

Uvoz Italije v prvih štirih letošnjih mesecih je izkazan s 4164 milijoni lir, izvoz s 3181 milijoni, torej je bilanca pasivna z 983 milijoni lir; lani je bila bilanca istih mesecev s 1945 milijoni lir še bolj pasivna (uvoz 6078 milijonov lir, izvoz 4133 milijonov lir).

Ceno bakra je Mednarodni kartel zopet znižal, na 8-775 cents, pa je konsum še vseeno rezerviran in je pričakovati nadaljnega padca cen.

Rusi in Francozi se pogajajo o trgovskopolitičnem modus vivendi.

Obtok bankovcev v Avstriji je bil 31. maja izkazan z 1140 milijoni šilingov in je bil krit s 57-1 %.

I. G. Farben razdeljuje 12% dividendo; število delavcev je ostalo nezmanjšano s ca. 80.000, izgledi se povoljno ocenjujejo.

Na mednarodnem železnem trgu se konkurenčni boj poostruje in so cene zopet zelo padle.

Pogajanja o obnovi dušikove konvencije se vršijo v Parizu. Dosedanji dogovor poteče 1. julija t. l.

Konferenca srednje- in jugovzhodno-evropskih žitnih borz se bo vršila letos 15. in 16. t. m. v Budimpešti. Dnevni red obsega sedem točk.

Obiski inozemskih industrijev v Rusiji se nadaljujejo; Poljaki so kljub znanim sporom Rusijo vseeno obiskali, sedaj bodo šli tja zastopniki italijanske industrije in skoraj gotovo tudi ameriški veleindustriji.

Na kovinski borzi v Londonu so notice zopet padle, tako za baker in cin kot za svinco in cink.

Drago Lunder, Ljubljana:

O novodobnem knjigovodstvu.

Ob raznih prilikah čujemo besedo racionalizacija. Od mnogih zabljenih, še od številnejših s tajno grozo občutena, čisto ne prav tolmachenja in razumevana, bi vendar morala biti dandanes kažipot vsemu delu, kažipot za ustvaritev bolj-ših pridobitnih možnosti, ne za redukcijo delovnega osobja. Delajmo hitro in boljše, pri tem pa iščimo, ugotavljajmo in preizkušajmo možnosti, ki omogočajo, da si ogledamo dosežene uspehe! Šef v rezultatih knjigovodstva ne išče več le skladnosti z dejanskim končnim stanjem v primerjalne svrhe, marveč mu služi knjigovodstvo za dajanje dispozicij. On obvladuje na ta način ves razvoj, ves potek dela v podjetju.

To naj bi bil pravi namen racionalizacije v knjigovodstvu, ki se je v dobrih 10 letih tako zelo dvignilo in spremenilo da lahko govorimo o modernem knjigovodstvu.

Znanost je pri knjigovodstvu do zadnjih časov obravnavala zgolj njegovo teoretično stran in pa bilanciranje. Z vprašanjem racionalizacije knjigovodstvenega dela pa se ni bavila. Vendar pa moremo govoriti o pričetkih racionalizacije pri njem, ki segajo precej daleč nazaj v pretekla stoletja. Prve poskuse njene srečujemo v stremljenjih po preglednejši ureditvi poprej čisto neurejenih beležk trgovca v njegovih knjigah in v skrajšanju prej zelo obilnega besedila vknjižbe. Ti poskusi se nam kažejo v predtiskani linijaturi, v namestitvi predelka za zneske računov, odnosno v namestitvi več takih predelkov; dalje v delitvi temeljne knjige (prima-note) v dve ali več temeljnih knjig (žurnalov), iz katerih je bilo prenašati združene zneske lahko mesečno, dočim je prej vsaka vknjižba posebe morala biti prenešana v glavno knjigo. Istotako vidimo delitev glavne knjige, iz katere so se izločili osebni računi in združili v posebnih salda-kontnih knjigah.

Važne so priče postajati tudi temeljnice, to so razni pojasnilni listi za vknjižbe, fakture, kopije pisem itd.

Tudi pri prenašanju iz temeljnih ali osnovnih knjig v glavno knjigo se je, postopoma seveda, pokazal napredek. Vknjižbe, nanašajoče se na enakovrstne poslovne dogodke, so se združevale v zbiralniku »žurnal« na ustreznih kontih in odtod prenašale mesečno v glavno knjigo. Po tem načinu pa ni bil pridobljen čas, pač pa boljši pregled. Ta se prej pri zgolj številčno zbranih postavkah in prenosih iz osnovnih knjig v glavno knjigo ni dal doseči.

Pisanje v osnovne knjige je z zbiranjem po kontih združil ameriški žurnal. Vknjižbeni stavek, običajen v temeljnih knjigah, je postal odveč, ker poslovni dogodek pojasnjujeta zadostno že oba vpisa na obeh prizadetih kontih. Kjer poleg amer. žurnala tudi sedaj še vodijo glavno knjigo po ital. načinu, prenašajo vanjo sumarne postavke na dotične konte.

Pa tudi osnovne knjige kot take, kakor n. pr. blagajniški dnevnik, so mnogokrat dobile tabelarično ureditev, ki jo ima slično amer. žurnal. Za čisto primitivno opravljano knjigovodstvo je že samo taka ureditev velikih koristi.

V načelu se knjigovodstvo, opravljano po modernih načinih, ni spremenilo napram dosedanjim sistemom knjigovodstva. Sistemi in načini knjigovodstva pa se prikazujejo v povsem spremenjenih oblikah glede na obravnavanje in razvrščanje kontov in posebne tehnične pripomočke, ki se uporabljajo. Po večini se novodobno knjigovodstvo vrši na prostih listih, pisanih z roko ali s strojem. Ni pa pri tem iskati vodilne misli za sestavo takega knjigovodstva predvsem v vidni, zunanji obliki, da se uporabljajo listi namesto vezanih knjig, marveč je doseženi večji uspeh zapodan v istodobnem pisanju dveh, po določenem poslovnem dogodku v medsebojno zvezo došli osebni ali stvarni računov — kontov. Nepotrebno postane namreč tu prenašanje vknjižb, kar je nasprotno za uporabo vezanih knjig značilno. Take prenose vknjižb iz temeljnih knjig (prima-note, blagajniškega dnevnika) v glavno knjigo, odnosno v salda-konte po navadi v vsakem knjigovodstvu povzročajo

največ osebni računi. S tem, da pri racionalni ureditvi knjigovodstva že samo tega prenašanja ni treba, je odpadla gotovo polovica dosedanjega knjigovodstvenega dela.

Seveda pa nikakor ni izvzeta možnost, da tudi pri uporabi vezanih knjig moremo govoriti o napredni, racionalnejši ureditvi knjigovodstva, ako je to zahtevam časa primerno urejeno. Z mnogimi, dandanes uvedenimi kartotečnimi knjigovodstvi s pisanjem na roko se more takšno v vezanih knjigah praktično urejeno in s posebnimi evidencami po listih opremljeno knjigovodstvo prav dobro kosati, posebno še, ako ima smotreno urejene evidence kupovalcev, materialij in izdelkov.

Istodobni vpis iz posameznih poslovnih dogodkov izhajajočih vknjižb na prizadetih kontih je ona značilnost, ki novodobno **prépisno** (ne prepisovalno) knjigovodstvo loči od dosedanjega, izvrševanega s prenašanjem ali prepisovanjem vknjižb iz temeljnih knjig v glavne knjige. Samo zgolj nova tehnika prenašanja vknjižb!

Načinov novega prenašanja je več. Pri vseh pa obstoji medsebojna vezanost glede uporabljenih tiskovin. Biti morajo vse za osnovne knjige in za glavne (kontni listi) prirejene tako, da se v posameznih predelih krijejo, dočim ko take vezanosti pri dosedanjem knjigovodstvu ni. Tu se vse poedine knjige lahko razlikujejo po velikosti in v linijaturi.

Ustvaritelja novega načina obravnavanja knjigovodstva sta v glavnem B a c h in R u f, dasi je na primer že pred Bachom Hinz kopiral vknjižbe v osnovni knjigi na **podložene** proste kontne liste.

Da dosežeta svoj namen, sta imenovala ubrala vsak svojo pot. W. H. B a c h se je s poskusi istočasnega pisanja na dveh kontih pričel baviti že leta 1906. Svoja stremljenja pa je pri tem oslonil na amerik. žurnal. Spremenil je ureditev in razvrstitev predelov v običnem amer. žurnalu tako, da je konte (osebne), ki jih je hotel kopirati, izločil in prestavil na desno od teksta. Tem je kasneje pridružil še predel stvarnih kontov. Pot to skupino predelov je podlagal kontne liste na dotični poslovni dogodek nanašajočih se računov in nanje s prepisom pomočjo indigopapirja napravil odtis. Kasneje kontnih listov ni več podlagal, marveč je po Rufovem zgledu izvrševal originalne vpise na kontnih listih.

(Konec prihodnjič.)

Za soboslikarska

pleskarska in črkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska 6

DR. ALEXANDER O GOSPODARSKIH VPRAŠANJH SREDNJE IN JUGOVZRODNE EVROPE.

V »Studies of International Problems«, ki jih izdaja National Industrial Conference Board v Newyorku, je tudi letos polno zanimivih člankov o gospodarskem položaju posameznih držav. Med sotrudniki je kot lani dr. Alexander iz Zagreba, ki je napisal članek o »Gospodarskem sodelovanju balkanskih in srednjeevropskih držav. Pisatelj opozarja na mednarodno gospodarsko depresijo in na panevropska stremljenja (zlasti Coudenhove-Callergina in Briand) ter obravnava nato specialna vprašanja agrarnih držav na jugovzhodu Evrope.

TUDI ŽIVO SREBRO SE JE POCENILO.

Sindikati za prodajo živega srebra iz italijanskih in španskih rudnikov »Mercurio Europeo« v Lausanne je sklenil, da bo temeljno ceno za steklenico živega srebra v teži 34 in pol kg znižal od 21% na 16/15 funtov fob v italijanskih ali španskih pristaniščih ali pa prosto od italijanske oziroma španske meje. To je prvo znižanje v treh letih, ko sindikat obstoji; povzročeno je bilo po rezerviranosti konsumentov in po konkurenci izven kartela stoječih producentov.

Državne nabave.

G. M. Sović, načelnik min. trgovine in industrije v p., piše v »Jugoslovanskem Lloyd« o tem predmetu sledeče:

Ko je naša država pričela nabavljati blago v času, ko še nismo imeli industrije, je bil njen glavni cilj, da nabavi čim bolj poceni. Da bi tako dobila čim cenejše blago ter da bi se ne vršile zlorabe in pomote radi neizkušenosti, so se razpisale ustmene in pismene licitacije in oni, ki je bil bolj poceni, ta je dobil naročila. Kot dobavitelji so nastopili domači in tuji liferanti, a naloga uradništva je bilo braniti interes državne blagajne. To čuvanje interesov državne blagajne je prešlo poštenim uradnikom v življenjski princip in prehajalo je od generacije na generacijo. Od tega načela se je nekoliko odstopilo tedaj, ko se je z zakonom o obratih dala ugodnost pri državnih dobavah za domačine do 10% dražje od vsote, katero predstavlja tuja cena, plus prevoz in carina. Ta ugodnost je bila vnešena v zakon o obratih iz ekonomskih razlogov v svrhu dviga domače industrije. Tej ugodnosti pa so se protivili tako trgovci liferanti, domači in tuji iz osebnih razlogov kakor tudi uradniki oblasti, katera nabavlja iz načelnih razlogov ter prav tako tudi budžetni odsek finančnega ministrstva, kateri ni predvideval nujno povišanje v budžetu za posamezno oblastvo.

Po izkušnjah svetovne vojne, katera je bila napol industrijska vojna, se je uvidelo, da bo tudi vsaka bodoča vojna do 1/2 industrijska in tako se je prišlo do prepričanja, da je treba za vsako ceno dvigniti industrijo za obrambo države.

Da bi bilo mogoče ustvariti v državi industrijo za obrambo države, je brezpogojno potrebno, da se vse, kar je mogoče v državi nabaviti, tudi mora nabaviti in v nobenem slučaju v tujini, na ta način je mogoče, da se v državi varuje industrija, katera bi ali direktno delala na obrambo države ali pa bi se mogla za slučaj vojne preobiti v tako industrijo.

To je imel v vidu tudi sedanji zakon v državnem računovodstvu, kateri odreja, da se bo dopuščalo na licitaciji tuje blago v primeru, da se doma ne izdeluje. Toda to se v praksi ne izvaja in se pri vseh licitacijah dopušča tudi tuje blago, da konkurira domačemu, ter se celo mnogo blaga nabavlja v inozemstvu, kakor angleških briket in premoga, kartoni, platno itd. Razlogi za te nabave so bili principi interesa državne blagajne, ki naj bi bili važnejši kot interesi države in obrambe mej ter huda borba liferantov, da bi liferirali tuje blago za vsako ceno.

V svrhu izključitve nabave tujega blaga, ki se izdeluje v državi ali se v državi lahko izdeluje, bi bilo potrebno, da bi se v zakonu o državnem računovodstvu izrecno navedlo, da je mogoče iz inozemstva nabavljati le ceno blago, ki se doma ne izdeluje. Da bi ne bili predstavniki državne blagajne odločujoči faktor za državne dobave, kajti radi dviga industrije za obrambo države, interes državne blagajne ni tudi čist državni interes, bi bilo potrebno, da bi bil odbor za državne nabave podrejen ministrstvu trgovine in industrije. V odboru za oceno državnih nabav bi moral biti tudi predstavnik min. stva trgovine in industrije in predsedujoči načelnik oddelka za industrijo ter obrbi, dalje član načelnik oddelka za zunanjo trgovino, predstavniki industrije, obrti in delavcev, katere bi imenovala industrijska, trgovska in delavska zbornica, predstavniki ministrstva financ, načelnik oddelka za carine in državno računovodstvo ter predstavnik inspekcije državne obrambe. Predstavniki nabavljajočega ministrstva naj bi bili le referenti.

V zakonu bi moralo biti določeno, v koliko bi smeli biti naši proizvodi dražji in sicer naj bi to znašalo 20% od cene tujih predmetov plus transport in carino. Samo v primeru, da bi tudi sedaj še bilo domače blago dražje od tujega, bi se nabavilo tuje.

Novi zakon bi moral tudi imeti določbe glede kupnine za račun države na podlagi večletnih pogodb z domačimi proizvajalci, da bi bilo mogoče tako dvigniti industrijo za obrambo države. Iz

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

istih razlogov bi se morala še ustaviti določba glede pomoči s strani države domačim proizvajalcem, to je, da bi plačala 1/2 kupnine pri naročilu, 1/2 pri dobavi in 1/2 po prejemu blaga tako, kakor plačuje naša država tujim proizvajalcem pri nabavi tujega blaga.

Mnogo časa bo poteklo, dokler ne bo izginilo iz uradnikov ono bukvalno tolmachenje interesov državne blagajne, mesto novih državnih interesov, osnovanih na interesih državne obrambe in racionalne štednje. To tolmachenje interesov državne blagajne se opaža pri nas v tem: 1. da se kupuje za postelje bombažno platno iz tujega bombaža, mesto konopljenega platna, katero je trajnejše in našega izvora in dvakrat bolj trpežno je, čeprav ne stane dvakrat več; 2. da se kupujejo vreče iz jute, mesto iz naše konoplje, katera je dvakrat močnejša, čeprav je samo za 50% dražje; 3. da se kupuje ter da se ne imenuje komisije za kontrolo izdelav iz umetne volne iz razlogov »štednje«, da se je tako našlo v čisto 40% umetne volne ter je bila taka za 40% slabša; 4. da se kupujejo angleški briketi iz kamenega premoga, mesto naših briket, kateri so gotovo prav tako močni in trajni; 5. da kupujemo tuj les predelan v karton za izdelavo škafeljev, a mi našega lesa ne moremo izvoziti; 6. da kupujemo laneno ali konopljeno platno izdelano iz ruskega lanenega prediva in konoplje, četudi nočemo imeti s so-vjeti nikakih zvez; itd.

Razumljivo je, da bi moral zakon o državnih nabavah glede nakupa v državi vezati vsa ministrstva in ostala oblastva, kar se po dosedanjem zakonu ni godilo.

Artisek

vseh vrst eno- in večbarvne

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

II. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zalec v Savinjski dolini, dne 31. maja.

Neugodnemu vremenu začetkomu spomladi je meseca maja sledila prav visoka poletna vročina brez izdatnih padavin. Stanje hmeljskih nasadov je nenako. Poleg takih, v katerih je trta zrastle že do polovice droga, se nahajajo tudi takšni, v katerih je trta dospela komaj 1 do 1 1/2 m visokosti. Po bolhaču v nekaterih legah povzročena škoda je že poravnana. Drugih škodljivcev do sedaj ni. Hmeljarji se pečajo z nadaljnim privezovanjem trt, s trebljenjem plevela in tu in tam tudi že z obsipovanjem.

V našem zadnjem poročilu objavljena cenitev o množini še neprodanega hmelja 1930 je bila prenizka. V predprodaji se plačuje po 8 Din za 1 kg.

Društveni odbor.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendenca Curiha čvrsta, sicer spremenljiva.

V očigled ultimatu in le štirim borznim sestankom je bil v minulem tednu še zelo zadovoljiv promet, kajti zaključeno je bilo deviz za nad 15.876 milijonov dinarjev, od česar pa je komaj ena tretjina zaključkov v privatnem blagu. Nad dve tretjini celotedskega prometa je bilo opravljenega posredovanjem Narodne banke, ki je dala na razpolago največ Prage (3.966 milij. Din), in Curiha (3.618 milij. Din), dokaj manjše Dunaja (1.586 milij. Din), Berlina (809 tisoč dinarjev), Amsterdam (80 tisoč dinarjev) in Pariza (44 tisoč dinarjev). Nasprotno so v privatnem blagu prevladovali zaključki v Newyorku (2.119 milij. Din) in Londonu (1.616 milij. Din), dalje Trsta (690 tisoč dinarjev), Curiha (311 tisoč dinarjev), Prage (280 tisoč dinarjev), poleg tega pa še nekaj zaključkov Berlina, Pariza in Budimpešte.

Minulji mesec je dosegel skupni devizni promet 69.759.621,88 Din in je v primeri z lanskim v tem času (77.486 milij. dinarjev) znatno nazadoval.

Devizna tečajnica pretečenega tedna je napram predzadnjemu tednu precej spremenjena, ker je večina deviznih tečajev bila v nadaljnjem opadanju razen Curiha, ki je od torka (1095/60) na petek (1096/50) znatno okrepil svoj tečaj. Poleg Curiha sta od 26. na 29. m. m. nekoliko učvrstila svoje tečaje Bruselj (7.8938 — 7.8976) in Pariz (221/86 do 221/94), dočim je bil Trst trgovan skozi ves prejšnji teden po 296/85, izvemši srede, ko je bila notica 296/60 za denar in 296/75 za blago; prav tako je bil ob torkovem tečaju (22/805) nuden Amsterdam v petek 29. m. m., vmesno pa nekoliko osciliral.

Vse ostale devize so utrpeli znatne padce. V naslednjem navajamo tečaje od 26. in 29. m. m. radi lažjega pregleda doseženih kurzovnih razlik: Berlin 13/505 do 13/47, Budimpešta 9/8977 — 9/8916, Dunaj 7/9705 — 7/9661, London 276/04 do 275/83, Newyork 56/62 — 56/59, Praga 168/07 — 167/99.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendenca mlačna, brez zaključkov.

Vsi na tukajšnji borzi notirani efekti so tudi tekom zadnjega tedna beležili nespremenjeno, izvemši Prve hrvatske štedionice, ki je od 27. m. m. dalje notirala 950 za denar.

V Blairovih posojilih ni bilo prometa, nudeno pa je bilo od torka do petka pretečenega tedna 8% po 92/50, 92/25, 92/— in 91/50, 7% pa 82/50, 82/25, 82/— ter 81/50.

Od 1. t. m. naprej ne notirajo več na ljubljanski borzi delnice Tovarne klobukov »Šešir« d. d., v Škofji Loki.

Lesno tržišče.

Tendenca slaba.

Kakor je bilo že v prejšnjih poročilih javljeno, se je zanimanje za tesan les zares povečalo in to ne samo za trame po določenih dimenzijah in komadih, kakor je bil to do sedaj običaj, ampak tudi za trame n. pr. monte od 5/6 naprej in od 4 m dolžine naprej. Iz tega je razvidno, da se je blago v zalogah kolikor toliko izpraznilo, na drugi strani pa ni skoro nobene nove produkcije tramov. — Tudi za bordonale je vprašanje le še v določenih merah in dolžinah, toda tudi tu je opaziti, da se bo pojavil isti primer kakor pri tramih in to v do glednem času. — V bukovini je vprašanje le za neparjene in neobrobline plohe v raznih debelinah. — V hrastovini ni bilo v zadnjem času skoro nobenih povpraševanj, ki bi prišla v poštev za slovenski hrast. — V mehlem lesu se še dalje išče I., II. po večini gorenjske provenijence in le malenkostno množino III., katere se poslužuje Italija večinoma le v Avstriji. — Drva so sicer v vprašanju, vendar do večjih sklepov ni

prišlo, ker se računa, da bodo cene istim na jesen in zimo kolikor toliko poskočile, kajti tudi v drvah ni bilo nove produkcije. — Oglje je za enkrat še precej trdno.

Povpraševanja.

10 do 12 m³ moralov, dolžina 5 in 6 m, 60/60, 70/70, kubicirano za 2 mm manj.
50 do 60 m³ moralov, dolžina 4 m, kubicirani za 2 mm manj, vezani v zvezke po 10/10.
Ca. 100 kom., 4— m, 70/140, kubicirano za 68/136.
Ca. 100 kom., 4/50 m, 70/140, kubicirano za 68/136.
Ca. 100 kom., 5— m, 70/140, kubicirano za 68/136.
Ca. 100 kom., 6— m, 70/140, kubicirano za 68/136.
Ca. 100 kom., 4— m, 80/160 mm, kub. za 78/156.
Ca. 200 kom., 4/50 m, 80/160 mm, kub. za 78/156.
Ca. 200 kom., 5— m, 80/160 mm, kub. za 78/156.
Ca. 100 kom., 5/50 m, 80/160 mm, kub. za 78/156.
Ca. 100 kom., 6— m, 80/160 mm, kub. za 78/156.
Ca. 100 kom., 5— m, 100/200 mm, kub. za 98/196.
Ca. 50 kom., 5/50 m, 100/200 mm, kub. za 98/196.
Ca. 50 kom., 6— m, 100/200 mm, kub. za 98/196.

Dobava tekom 70 dni od naročila. Cena franko meja via Postojna tranzit.

1 vagon bukovih cepanic, brez grč. Franko meja.
Deske smreka jelka III. kvalitete, lepo blago, 15, 25, 40 mm debeline, 4 m dolžine, od 25 cm naprej. Circa 50 m³.
700 borovih drogov sveže sečnje, ravni obeljeni, najmanjši premer v vrhu 12 cm in največji 16 cm in sicer: 500 komadov 3 m in 200 komadov 6 m.

1 vagon naravne bukovine, suhe, lepe bele za mizarstvo, I.—II. kvalitete, od 50 do 80 mm debeline, od 4 m dolžine naprej.
Cene franko meja Postojna tranzit.
Jelovi odpadki, žamanje (mehka drva), dolžina 1 m, suho in zdravo, franko meja Postojna tranzit.

1 dopijon bordonalov, tesanih uso Trst, zdravi, ravni, izključeno razbito in druge take napake, od 6 m dolžine naprej z najmanj 20 do 25% od 10 do 12 m dolžine, od 28/28 cm naprej, medija 0/900 m³ za komad. Cena franko meja via Postojna tranzit.

VIKTOR MEDEN

veležanjarna, tvornica likerjev, ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač
Ljubljana, Celovška c. 10

Tečaj 5. junija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22/76
Berlin 1 M	13/4125	13/4425
Bruselj 1 belga	—	7/8778
Budimpešta 1 pengő	—	9/8767
Curih 100 fr.	1095/30	1098/30
Dunaj 1 šiling	7/9314	7/9614
London 1 funt	—	275/25
Newyork 1 dolar	—	56/455
Pariz 100 fr.	—	221/56
Praga 100 kron	167/14	167/94
Trst 100 lir	295/88	296/03

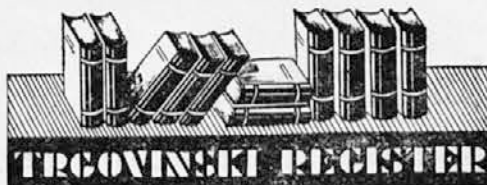
J. Hlebš, Ljubljana

družba z o. z. Sv. Petra c. 33

Soboslikarstvo in pleskarstvo

Delo točno, solidno in pod garancijo!

Kartel aluminija in cene. Evropski kartel aluminija ima te dni posvetovanja v Parizu. Gre najprevo za pogodbo z Rusijo, ki naj zaloge nekoliko zmanjša. Dalje se bo treba pogovoriti o tem, ali naj cena ostane stara ali naj se spremeni. Po močnem padcu bakrenih cen je postalo razmerje za aluminij neugodno. Tona elektrolitnega bakra stane danes okoli 900 mark, tona aluminija 1700 mark, dočim je stala leta 1929 tona elektrolitnega bakra ca 1700 mark, tona aluminija ca 1900 mark. Razmerje se je torej izredno spremenilo.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Bule & Co založniška in propagandna družba »Adana«, družba z o. z. S sklepom občnega zbora dne 4. maja 1931 se je spremenil odstavek Prvič in Drugič družabne pogodbe.

Besedilo tvrdke odslej: Bule & Co, industrija emajlnih izdelkov »Adana«, družba z o. z.

Obratni predmet odslej tudi industrija emajlnih izdelkov sploh.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 9. maja 1931.

Firm. 451 — Rg C III 207/8.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Hedžet & Koritnik.

Izstopil je javni družabnik Koritnik Anton, vsled tega je prenehala javna trgovska družba.

Edini lastnik tvrdke je odslej njen dosedanji javni družabnik Hedžet Matija.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 9. maja 1931.

Firm. 436 — Rg A II 160/3.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Kurivo«, družba z o. z.

Izbriše se poslovodja Skerlep Franc, vpiše pa poslovodja Fritz Franc v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 4.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 9. maja 1931.

Firm. 450 — Rg C IV 72/4.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: »Elektra« d. d.

Izbrišeta se člana upravnega sveta dr. Vidmar Milan in dr. Kokalj Alojzij.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931.

Firm. 453 — Rg B II 154/6.

Sedež: Kamnik.

Besedilo: »Eta«, tovarna gorčice, družba z o. z.

Odslej besedilo firme: »Eta«, tovarna gorčice in konzerv, družba z o. z. v Kamniku.

Obratni predmet: Obratni predmet družbe je: izdelovanje gorčice na tovarniški ali drug način, predelavanje gorčičnega semena in drugih oljnatih surovin ter izdelovanje vsakovrstnih konzerv. Nakupovanje v to potrebnih surovin in izpečavanje izdelkov. Udeležba pri enakih podjetjih, prevzem istih in ustanavljanje podružnic.

Izpremenilo so se točke »Prvič«, »Drugič« in »Tretjič« družabne pogodbe z notarskim zapisom z dne 9. aprila 1931, redno število 65, leto 1931.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931.

Firm. 465 — Rg C II. 67/26.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Izdelovalnica in prodaja slaščičarskih in medicinskih izdelkov Vitek & Co., družba z o. z.

Na izrednem občnem zboru družabnikov dne 29. aprila 1931. je bila družabna pogodba z dne 4. julija 1928 dopolnjena z novo določbo odstavkom Sedemnajstič, ki zadeva določbe glede nadzorstvenega sveta.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 16. maja 1931.

Firm. 449 — Rg C III 232/7.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljši tudi samemu sebi!

Zato čitaj list redno in priporočaj ga tudi vsem svojim prijateljem!

Iz carinske prakse.

Piše Just Piščanec, carinski posrednik.

(Nadaljevanje.)

LII. odločba državnega sveta štev. 20910/27 od 15. marca 1928.

Za tvrdko »Titan« K. sem predložil prošnjo, da se ji povrne višek carine pro 4408'80 Din, vplačane po deklaraciji z dne 30. VI. 1926. Prošnjo sem utemeljeval:

Da dosežem minimalne carine iz tar. p. 537/1 v à 10 Din za 100 kg, sem k omenjeni prijavi priložil dva uverenja o poreklu robe, izstavljena v Steinhofu (Oberfalz), ki sta se glasila: 1. — 198 tovarkov s težo 10.015 kilogramov, vagon 14375, in 2. — 199 tovarkov s težo 10.025 kg, vagon 7199, in z nimenovanjem: »tovarki glasom priložene specifikacije«. Ob enem sem prijavi priložil specifikacijo (fakturo), v kateri so bili navedeni vsi prejšnji podatki in nimenovanje blaga »črna pločevina 0'5 mm« ter vrednost. Uverjenje in faktura sta bila izpolnjena na istem pisalnem stroju ter je na prvih dveh uverenjih potrdil občinski urad v Ibertannu na Bavarskem, da je pločevina nemškega porekla.

Iz vseh podatkov na predloženih uverenjih o poreklu robe je bilo torej neoporečno razvidno, da je bila predmetna pločevina nesporno nemškega izvora in da so se uverenja ujemala v pogledu števila tovarkov, količine blaga in drugih znakov natančno s predloženo deklaracijo in s prijavljeno robo. Edino izjemo sta delali številki vagonov, navedeni v uverjenju, čemur je pa bila vzrok okolnost, da sta se namreč prvotna vagona v Regensburgu pretovorila v druga dva vagona, kar je pa po železniških in carinskih predpisih dovoljeno. Kakovost in teža pločevine sta bila pa natančno označena v zajedno doprinešeni specifikaciji (fakturi) in v tovarnih listih.

Navzlic opisanim dejstvom carinarnica ni sprejela predloženih uverenj kot polnoveljavnih, marveč ju je vrnila kot nepravilna ter za robo ubrala carino po maksimalni stopnji, prizadevši prejemu 4408'80 Din škode.

Takoj o priliki carinjenja sem carinarnico opozoril na opisane okolnosti ter si pridržal pravico rekurza. Ponovno predlagam fakturo, ki je pri ocarinjenju služila kot dokaz o vrednosti in obenem kot specifikacija k uverjenju o poreklu robe in kakovosti poslednje. Prilagam obenem tudi dva nova uverenja trgovske zbornice v Regensburgu, v katerih je ponovno in predpisno potrjeno, da je bila ocarinjena pločevina istinito nemškega izvora.

Očividno je carinarnica v predmetnem primeru postopala protivno predpisom razpisa Cbr. 188 od 18. VII. 1922., ker je že na prvotno predloženih uverenjih o poreklu robe bil nesumljivo dokazan pravi izvor predmetne pločevine iz pogodbene nemške države in so se vsi znaki ujemali z ocarinjenim blagom tako, da bi se bila morala ocarinitev brezpogojno izvršiti po minimalni stopnji. — Carinarnica je pa povračilo odklonila, navajajoč, da je potraživanje obzirom na sama dokumenta kao i izveštaj ang. činovnika neumesno, jer No. da na ocarinjenim vagonima nisu odgovarala onim na uverenjima, što je dovelo u sumnju poreklo robe pa time i prouzrokovalo primenu maksimalnog stava.

Pritožil sem se na ministrstvo ter dalje navajal:

a) Na obeh predloženih izvornih spričevalih je bilo točno in po predpisih potrjeno, da je roba nemškega izvora. V obeh uverenjih so bili točno in predpisno naznačeni tovarki in teža blaga. Isti podatki so bili poleg tega predpisno navedeni tudi v predloženi fakturi. Potemtakem so se vsi podatki točno ujemali s prijavljeno robo in tudi poreklo te robe je bilo popolnoma nesumljivo iz Nemčije! Dokaz temu je carinska deklaracija in potrdilo angažiranih uradnikov, kateri so našli, da je prijava pravilna

in da se ujema z listinami, t. j. fak-
turo in tovarnimi listi. Edino izjemo
sta tvorila uverenja o poreklu, na
katerih sta bila označeni številki va-
gonov, ki se pa nista ujemali s šte-
vilkami vagonov, v katerih je roba
dospela. Nikjer pa v razpisu Cbr.
188/1922 ni predvideno, da bi v uve-
renjih o poreklu morale biti navede-
ne tudi številke vagonov! Čl. VII.
tega razpisa nasprotno predpisuje,
da se za razsuto robo ti podatki niti
ne smejo zahtevati ter da je zadostna
označba »en vagon« in za nezavito
robo »številko kosov«. Predložena u-
verenja torej vsebujejo vse, kar je v
gornjem razpisu predpisano, razen
označenih številk vagonov, — katere
številke so pa po predpisih nepo-
trebne —; dosledno bi morala imeti
ta uverenja polno veljavnost tudi če
bi v njih številka vagonov ne bila na-
vedena! Navzlic tem dejstvom je pa
carinarnica smatrala ta uverenja za
nepravilna in pobrala maksimalno
carino, ako tudi se je roba v Regens-
burgu enostavno pretovorila iz prvot-
nih vagonov v nova vagona.

b) Da zadovolim tej neopravičeni
zahtevi carinarnice, prilagam dve no-
vi uverenji s točnimi številkami va-
gonov.

c) Ni na mestu niti sklicevanje na
razpis Cbr. 22563/25, ker je bila dolž-
nost carinarnice same, ne pa dekla-
rantova, da postopa po navodilih raz-
pisa ter sama uradno razčisti vpra-
šanje o veljavnosti predloženih uve-
renj.

Ministrstvo ni proučilo v pritožbi
razpravljenih dokazov, temveč pri-
tožbo zavrnilo iz enostavnega razloga
»što se deklarant nije blagovremeno
i pre carinjenja robe obratio gene-
ralnoj direkciji carina i tražio da se
ispravnost osporenih uverenja ra-
spravi.«

Ker je tako rešenje bilo direktno
protivno obstoječim predpisom, sem
se pritožil na državni svet ter tožbo
podkrepljeval:

1. S prejšnjimi odločbami carinske-
ga oblastva niso nikakor razveljav-
ljeni moji argumenti v pritožbah na
carinarnico in ministrstvo.

2. Postoja namreč dejstvo, da je v
prvotno predloženih uverenjih o po-
reklu robe nesumljivo dokazano, da
je roba izvora iz Nemčije, vsled če-
sar ni bilo nikakega povoda zaraču-
njanju carine po maksimalni stopnji
in to tem manj, ker je carinarnica
ugotovila, da se blago popolnoma uje-
ma z uverenji razen številk vagonov.
V razpisu Cbr. 188/22 pa ni nikjer
predvideno, da bi v uverenjih o po-
reklu robe morale biti navedene tudi
številke vagonov. Nasprotno, po tem
razpisu je zadostna označba »en va-
gon« ali »številko kosov«. Potemtakem
je carinarnica popolnoma pravilna
uverenja smatrala za neveljavna.

3. Ker sta torej prvotno predlože-
na uverenja bila polnoveljavna ter
je carinarnica proti temu dejstvu sa-
movoljno pobrala maksimalno carino,
nima podlage pozivanju na razpis
Cbr. 188/22, ker bi se moral podno-
silec prijave obrniti na generalno di-
rekcijo carin pred ocarinjenjem samo
v primeru, ako bi bila uverenja res
nepravilna. Predložena uverenja je
pa carinarnica zavrnila brez vsakega
utemeljenega razloga!

Na vsa gornja dokazovanja je dr-
žavni svet z odločbo št. 20910/27 od
15. III. 1928, proučivši tožbo itd.,
presodil, »da navodi u tužbi nemaja
osnova u zakonu za poništaj odpor-
nog rešenja«.

OGRSKI LESOTRŽCI PROTESTIRAJO PROTI CARINAM.

Zveza ogrskih trgovcev z lesom je v
spomenici na trgovsko ministrstvo pro-
testirala proti novim carinam na les.
V spomenici se navaja, da se gibljejo
nove carine v razmerju do vrednosti
posameznih produktov med 36 in 77 od-
stotki. Trgovsko ministrstvo se naproša,
naj dovoli vsaj razumno prehodno
dobo.

Poravnave in konkurzi.

Društvo industrijecev in veletrgovcev v
Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico
o otvorjenih in odpravljenih konkurzi
in prisilnih poravnava izven konkurza
za čas od 21. do 31. maja 1931.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Dravska banovina: Kočmut Janko,
Kranj; Martin Ferdo, Dol. Prekopa 24,
p. St. Jernej; Zagorc Marija, St. Jernej.
Savska banovina: Krausz Mavro, Val-
povo, »Tigar« k. d., lastnik Josip Klein,
Zagreb.

Vrbska banovina: Cigoj Ivan &
Komp., Pjenovac.

Dunavska banovina: Golič Boško, Mo-
krin; Ilić Mihajl i Gros Vlastimir, Poža-
revac; Jovanović Živko, Požarevac; Sila-
ši Ladislav dr., Novi Sad; Šljukić Ilija,
Ruma.

Moravska banovina: Džordžević Julija,
žena Gvozdena, Prnjavor.

Vardarska banovina: Stanković Mika,
»Kukavica«, Leskovac; Vinička kredit-
na banka a. d., Južna Vinica.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAV- NAVE IZVEN KONKURZA:

Dravska banovina: Brumen Martin,
Beltinci; Hotko Alojzij, Žužemberk; Ka-
stelic Ela, Novo mesto; Kramžar Janko,
Prevalje; Krempelj Josip, Maribor; Lavrič
Josip, Toplice; Preis Karol, Maribor;
Revelant Danijel, Guštanj; Trapežar Ru-
dolf, Radna; Veble Jožica, Celje; Matija
Gubčeva ul. 2; Weiss Ziga, D. Lenadva.

Savska banovina: Blass Bernard, Va-
raždin; Geršak Dragutin, lastnik tt.
Geršak i sin, Zagreb, Nikolićeva ul. 16;
Ivanić Florijan, Slav. Brod; Kezerić Ni-
kola, Nova Gradiška; Kovačević Ilija,
Varaždin; Kralj Slavko, Bjelovar; Lust
Adolf, Osijek; »Marton Braća«, Sisak;
Rukavina Božidar, Otočac; Rupe Vjekos-
lav, Srp. Moravice; Sabolić Gijuro,
Imbriovac.

Drinska banovina: Petrović Vojin i
drug, Sr. Mitrovica; Reisdorf Ivan,
Vukovar; Ružička Aleksander, Vinkovci;
Tadijanović Ivan, Vinkovci.

Dunavska banovina: Arnovljević Bo-
rtivoj, Vel. Kikinda; Branković Džule,
Stari Bečej; Fišer Jakob, Konak; Glo-
žansky Miloš i Milivoj, Stari Bečej; Li-
šulov Milotin, Subotičke; Obadov Bogdan,
Turija; Rosenfeld Jenő, Ada; Vincor
Geza, Stara Kanjiža.

Vardarska banovina: Mitrović Antanas
i sinova, Leskovac, in firma Mitrović i
Gičić, Leskovac.

Beograd, Zemun, Pančevo: Strajzinger
Abraham, Pančevo.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI:

Dravska banovina: Basle Ivana, zapu-
ščina, Trnava; Perhaj France, Kočevje.

Savska banovina: Perin Franjo, Sisak;
Rukavina Ema, Senj.

Primorska banovina: Hrvatska seljačka
blagajna z. s. n. j., Konjic; Hrvatska se-
ljačka zadruga, Gorica; Jugoslavenska
seljačka zadruga s. n. j., Podorošac.

Drinska banovina: Gaborović Vojin,
Čačak; Ilić J. Velimir, B. Bašta; Nikolić
Vojislav, Ratar; Zonenfeld Oto, Valjevo.

Dunavska banovina: Božić Dž. Kašša,
Badnjevac; Gojić i Stojanović, Kraguje-
vac; Golić Dž. Jovan, Kragujevac; Švarc-
velder V. i sin, Karavukovo; Konstanti-
nović Petar, Kragujevac.

Moravska banovina: Dinić Milutin i
Stojan Petrović, Voljčinac; Milosavljević
Hranislav, Lukar; Savić Jevrem, Vrba.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE:**)

Dravska banovina: Čadež Anton, Slo-
venjgradec; Dolžan Marija, Ljubljana
VII, Gulda Franc, Maribor; Kohlen-
brand Marija, Črna; Rauch M. in Rauch
Anita, Celje.

Savska banovina: Fischer i Bruchstei-
ner, Zagreb; Ščurov Vladimir, Križevac.

Dunavska banovina: Engela Adolfa
sin, Novi Sad; Maričić Branko, Ruma;
Ostojić Stevan, Stari Bečej; Reih Karol
J., Subotica.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitve-
ni narok, katero sodišče je razglasilo kon-
kurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni)
upravitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.
**) Vzrok, zakaj je bilo postopanje od-
pravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

IZ POSLOVNEGA POROČILA TRBO- VELJSKE PREMOGOKOPNE DRUŽBE.

O 58. rednem občnem zboru Trbo-
veljske premogokopne družbe smo po-
ročali že v zadnji številki našega lista.
Danes posnemamo še nekaj podatkov iz
poslovnega poročila, ki uvodoma ugo-
tavlja, da je radi gospodarske krize ob-
seg poslov družbe lani nazadoval. V
splošnem se je oddaja zmanjšala, še
večji izpad pa so povzročila znatno re-
ducirana naročila drž. železnic. To je
povzročilo redukcijo obratov in odpust
nad 2000 delavcev in še praznovanje.
Produkcija premoga je znašala 1,415.000
(l. 1929 1,958.000), oddaja pa 1,370.000
(1,933.000) ton. Produkcija cementa je
lani bila manjša kot v l. 1930, ker po-
večana cementarna zaradi preureditve
več mesecev ni mogla obratovati, 3926
(1929 4368) vagonov.

Poročilo nadalje ugotavlja, da je pre-
okret na premogovnem trgu zadel druž-
bo preden so bila dokončana vsa inve-
sticijska dela za izpopolnitev obratov.
Toda dela je družba vseeno izvršila, da
bi prišlo znižanje storitvenih stroškov
čimprej do izraza. Nove investicije so
prišle do izraza v bilanci za 1930.

Povišala se je postavka visoke zgrad-
be (vključ znotrajnim odpisom) od 18,3
na 19,4 milj., nadalje postavka Strojne
naprave od 13,3 na 25,7 milj. Tudi rud-
niške naprave so se povečale od 56,7
na 56,8 milj. Nasprotno pa se je znižalo
predčasno odkrivanje na dnevnih kopih
od 26,6 na 21,3 milj. Med industrijskimi
investicijami se je zvišala cementarna
od 10 do 19,8 milj., dočim so se ostali
obratni znižali od 2,7 na 2,3 milj. Zaloge
obratnega materiala so se znižale od
23,7 na 18,8, nasprotno pa so se radi
manjše prodaje zvišale zaloge premoga
od 2,4 na 8,1 milj. in cementa od 0,6
na 2,0 milj. Izmed ostalih postavk ome-
njamo predvsem debitorje, ki so se zni-
žali od 191 na 159,8 milj. Kakor je bilo
razvidno iz pojasnila na občnem zboru,
tvorijo od tega drž. železnice 30 milj.
dinarjev, l. 1929 pa 80 milj. Din, zmanj-
šanje je pripisovati dejstvu, da so po-
stala plačila drž. železnice zelo točna.

Med pasivi so upniki narasli od 78,6
na 79,7 milj. Zaradi že omenjene depre-
sijske bruto donos (vštevši prenos) pa-
del od 109,6 na 98,6 milj. Din. Na drugi
strani so se stroški in plače znižali od
7,5 na 7,2, izdatki za socialno skrbstvo
so se povišali od 11,0 na 11,1. Znatno
pa je narasla postavka davkov in sicer
od 25,5 na 29,4 milj. Din, kar je pripis-
ovati računanju samoupravnih doklad
v podlagi za odmero družbenega dav-
ka. Zaradi manjšega donosa se je čisti
dobiček znižal od 45,5 na 32,2 milj. Din,
kar je povzročilo znižanje dividende od
15 na 12,5%.

AMERIKA PRIČAKUJE KONJUNKTUR- NEGA ZBOLJŠANJA.

Znani ameriški narodni ekonom Co-
lonel Ayres od Cleveland Trust Co. iz-
javlja na temelju podrobnega razisko-
vanja gospodarskega položaja v USA, da
je dosegla ameriška konjunktura že v
decembru in januarju svojo najglobljo
točko ter da koleba od tedaj okoli te
točke. Omembe vrednega zboljšanja v
poletnih mesecih po mnenju Ayresa ni
pričakovati, a utemeljeno je upanje, da
se bo pričelo v jeseni definitivno dviga-
nje konjunktura. Med faktorji, ki jih na-
vaja Ayres v utemeljevanje svojega
mnenja, pripisuje poseben pomen sploš-
nemu padcu cen in hitremu odplačeva-
nju spekulacijskih dolgov, senzualnih
predumov, efektnih kreditov itd.

Nasprotno pa obrača M. Thomas, pod-
predsednik U. S. Steel Corp., svarilne
besede na National Foreign Trade Coun-
cil (narodni svet za zunanjo trgovino)
glede zunanje trgovine Zedinjenih dr-
žav. Njegovo mnenje je, da Zedinjene
države ne morejo obdržati svoje pozicije,
če bankirji in eksporterji glede na emi-
sijo inozemskih posojil v USA ne sode-
lujejo direktno. Zato priporoča osnova-
nje organizacije, v kateri so zastopani
tako tovarnarji kot tudi bankirji, zato da
dobi bankirji direktne stike z ekspor-
terji.

Vibra.

Trgovski zastopnik!

Naša javnost je povečini zelo malo ali
pa skoraj nič poučena, kaj pravzaprav
predstavlja trgovski zastopnik. Besedo
agent, to pozna vsak, drugega pa jav-
nosti ni najboljše poznano. Vsled tega
naj mi bo dovoljeno, da se z delova-
njem zastopnika v tem listu najboljše
seznamimo.

Zastopnik ali potnik ni povejna po-
java, temveč sega daleč nazaj v čase,
ko se je svetovna trgovina začela raz-
vijati. Danes naj vam pojasnim delo
zastopnika v zvezi med producentom in
trgovcem.

Kdo je zastopnik? Zastopnik (Ver-
treter) je oseba, katera za dogovorjeno
provizijo zastopa tovarnarja ali veletr-
govca v določenem kraju. Zastopniki se
ponavadi delijo v razne branže: kolo-
nialna, špecerijska, tekstilna, pletilna
itd. Zastopnik kolonialne stroke zasto-
pa samo to branžo, medtem ko zastop-
nik tekstilne stroke v mnogih slučajih
zastopa tudi drugo sorodno branžo. Za-
stopnikova provizija tudi povsod ni
enaka, za vsako stroko je drugačna,
imate artikelne, za katere prejema za-
stopnik 1%, pa imate tudi take, kjer
dela za 5, 10%, pa tudi več. To vse je
odvisno od predmeta, katerega prodaja.
Zastopnik, kateri prevzame zastopstvo
za celo državo, si vzame v svrhu boljše
organizacije prodaje še potnike, ali pa
v raznih krajih podzastopnike (Sub-
vertreter). Ti njegovi podzastopniki
imajo provizijo od glavnega zastopnika
ter nimajo direktne zveze s tovarnar-
jem, katerega zastopa njegov glavni za-
stopnik.

Režijskih stroškov nimajo vsi zastop-
niki enakih. Najmanj jih ima zastopnik
večjih kolonialnih tvrdk, kateri posluje
samo za gotov kraj, recimo Ljubljano
ter eventuelno še Celje, Maribor, Kranj,
tak zastopnik ima posla samo z engro-
sisti (kava, riž, olje, čaj itd.), takega
zastopnika glavni trošek je dobro ure-
jena pisarna, pošta, brzojavi. Zastopnik
te stroke pa ne more biti vsak trgo-
vsko naobrazan, temveč mora biti jako
dobro podkovan v kolonialni stroki,
biti mora zmožen tudi tujih jezikov
(italijansko, nemško, francosko, v mno-
gih slučajih tudi angleško). Vsled tega
je zastopnikov te stroke v splošnem
jako malo. Zastopnik za manufakturo
pa ima že večje izdatke. Vsled večje
kolekcije 2 do 3 kovčke mora obiskovati
večje kraje, po večini z avtom. Stroški
zastopnika te ali pa sorodne stroke so
poleg pisarne še potovalni stroški, ka-
teri mesečno veliko znašajo. Vsled tega
je na mestu, da vsak zastopnik redno
vpisuje vse izdatke, iste deli, tako da
koncem meseca točno ve, koliko ga sta-
ne pisarna, koliko pa potovanje. Le ta
način vključenja izdatkov je povsem
pravi in je zastopniku lahko dognati,
kaj preveč, oziroma kje se da kaj pri-
hraniti. Vsled vedno bolj napredujoče
krize v trgovini ima zastopnik danes
računati z delkrederom. Vključ dobre-
mu poznanju naročnika pride le slučaj,
kjer se tudi zastopnik lahko vračuna;
kar naenkrat »pade notri«, sam ne ve,
kdaj in kako. Vsled tega bi moral da-
nes vsak zastopnik pri prevzemu za-
stopstva dobro premisliti, do katere vi-
šine prevzame jamstvo za odjemalca.
Znani so mi slučaj, da je zastopnik v
enem letu imel izgube vsled prevzema
prevelikega delkredera ca 80.000 Din.
Tako je šel ves težko zaslužen denar
po vodi.

Delkreder ni tako nedolžna beseda.
Treba je biti jako previden. Ni vse eno,
ako jamči zastopnik z 20, 33 ali 50%.
Po višini prevzetega jamstva se ima
ravnavati tudi provizija. Ako ima pri 5%
proviziji nositi 20% delkreder, potem
mora provizija pri 33 ali 50% delkre-
deru biti znatno višja. Znan mi je slu-
čaj, da se je sodnik o delkrederu izra-
zil, da je to nekaj nemoralnega, da za-
hteva tovarnar pri proviziji od 5%
prevzem 50% delkredera, in to na
predmet, pri katerem zasluži tovarnar
25% čistega dobička. Ta izjava sodnika
je bila povsem na mestu; višina jamstva
ni v enaki višini razdeljena med za-
stopnikom in tovarnarjem, to mora vsak
pošten človek priznati. Dolžnost zastop-

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v „TRGOVSKEM LISTU“.

nika je, iskati kar najbolj vestne informacije, iste naročilo priložiti, tako da je tovarnar že v splošnem informiran, kako stoji z kreditom naročnika. Je pa na mestu, da tudi dobavitelj sam išče informacije pri raznih informacijskih zavodih, da si na ta način prihrani poznejšo eventualno izgubo.

Vsled trajne krize v trgovini in splošnega padca cenam je tudi zaslužek zastopnika z vsakim letom manjši. Vzemimo samo en primer: neki zastopnik je prodal v letu 1929 gotovih vrst ženskih nogavic 2000 tucatov po 180 Din za tucat, torej skupaj za 360.000 Din. Imel je 5% provizijo, katera je znašala 18.000 Din. Istih nogavic pa je prodal v letu 1930, vsled splošne stagnacije, samo 1500 tucatov, cena tem nogavicam pa je znatno padla in sicer za 15%, tako da je 1 tucat nogavic stal samo 153 Din; skupaj 229.500 Din. Da je pa prodal ta kvantum, je imel s potovanjem enako visoke stroške kakor leta 1929, zaslužil 5% od 229.500 Din 11.475 Din, torej 6525 Din manj. Da bi zaslužil 18.000 Din, kakor leta 1929., bi moral imeti v letu 1930 za prodano množino 8% provizijo; tega pa ni dobil. Vse te številke so povsem točne ter vsak zastopnik, kateri prodaja nogavice, vam to potrdi.

Zastopniška pogodba: Napraviti se ima takoj z dnem prevzema zastopstva med tovarnarjem in zastopnikom. Pogodba naj bo jasno sestavljena, brez vsakih »hakelcov«, tako za eno ali drugo stranko. V pogodbi je navesti trajanje pogodbe, določiti obseg rajona prodaje, višino provizije, jamstva, eventualnega prispevka k potovalnim stroškom ali pisarne itd., način prodaje, obisk strank, termin obračunavanja provizije ter druge malenkosti, katere pa niso za vse stroke enake. Dobro je, da se taka pogodba da na vpogled odvetniku ali notarju, ako si obe stranki v pogod-

bi točno določite dolžnosti in obveznosti ena napram drugi, potem je skoraj izključeno, da pride do kakšnega spora. Vsako prejeto naročilo mora tovarnar svojemu zastopniku potrditi, tudi v slučaju, da istega vsled kateregakoli vzroka ne izvrši. Po navadi se ima vršiti tudi korespondenca z odjemalci vsa potom zastopnika, tako da je isti o vsem točno informiran. Znani so mi slučajji, da je tovarnar brez vednosti svojega zastopnika znižal ceno oziroma priznal naročniku gotovo bonifikacijo. Pri ponovnem obisku stranke je bil zastopnik vsled takega postopanja tovarnarja blamiran, oziroma ni užival več prejšnjega zaupanja stranke. Zastopnik tovarne mora imeti dovolj moralne podpore od svojega gospodarja, da lahko nastopa povsem tako, kakor da bi stranko obiskal sam lastnik tovarne, oziroma njen ravnatelj. Tudi je na mestu, da se zastopnika točno seznani z izdelovanjem blaga, manipulacijo, kalkulacijo, katerega prodaja. Tako pripravljen lahko vedno da primeren odgovor ali pa pojasnilo, ako ga stranka o čem vpraša. Vsak zastopnik pa mora blago, katero prodaja, dobro poznati. Ni dovolj, da pozna samo blago svoje tovarne, velike važnosti je, da pozna tudi blago konkurence, s katero mora pri vsaki prodaji računati.

I. Slanovic

splošno ključavničarstvo
Ljubljana, Gajeva ulica 2

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železo poniklovana.

Ferdo Jelenc:

Obratovanje hotela in njegov položaj v gospodarstvu.

5. nadaljevanje.

Jedilni obrat v splošnem in kuhinja v posebnem.

Za prehrano gostov sta potrebna dva oddelka. V enem se jedi izgotavljajo, v drugem pa s postrežbo vred prodajajo. Prvi je **kuhinja** (la cuisine), drugi pa **restavrant** (le restaurant). Pijače dobavlja restavrantu **klet** (la cave) direktno ali potom **točilnice** (der Schank), ki je nemškega izvora. Klet spada k **ekonomatu**, ki je skladišče hotela, in ima v restavrantu svojega odposlanca, ki se zove povsod z angleškim imenom **wine-butler**. Z ekonomatom se bomo pečali posebej.

Vodja kuhinje je **kuhinjski šef** (chef de cuisine), vodja restavrantu pa **prvi glavni natakar** (premier maître d'hôtel, first headwaiter). V naravi stvari same je utemeljeno, da sta restavrant in kuhinja, ki tvorita jedilni oddelek, tesno med seboj zvezana, ter se tudi oba skupaj zoveta lahko ali restavrant ali pa kuhinja. Prvo, če se ima v mislih prodajo hrane, to je postrežbo z njo, drugo če se misli na hrano samo. Njima nasproti stoji stanovanjski oddelek, ki se zove kakor smo že videli, v hotelskem jeziku **nadstropja** (étages).

Oglejmo si torej od obeh oddelkov jedilnega obrata najprej **kuhinjo**. — Kuhinjska opravila so mnogobrojna ter zahteva vsako ali vsaka njih skupin specialista. Te obratovalne skupine v kuhinji zovemo **partije** (parties), specialisti pa so **šefi partije** (chef de partie), ki imajo svoje pomočnike (**commis de partie**). Najštevnejši šefi partij ter označimo na kratko njih opravilo:

Saucier. Ta pripravlja takozvane **temeljne soke** (fonds de cuisine), od katerih so glavni **omake** (sauces), torej tiste sestavine jedi, ki jim dajejo individualnost. Imeti mora do popolnosti izobražen čut okusa in vonja.

Garde-manger. Ta hrani meso, ki ga kuhinja prejme zjutraj, ga pripravi in izdaja partijam. Od tod njegovo ime, kajti **garde-manger** pomeni »ku-

hinjska shramba«. Izgotavlja mrzla jedila, torej v glavnem **zakuske** (hors d'oeuvres) in mrzle **uvodne jedi** (entrées froides). Za zakuske je lahko tudi poseben specialista, ki se zove **hors d'oeuvrier**, za ravnanje z mesom pa poseben **mesar** (boucher).

Entremettier. Ta pripravlja juhe, jajčne jedi, omlete, sočivje in garniture. Ime ima od tega, ker se jedi iz sočivja imenujejo **entremets de légumes**. Ako je restavrant dosti velik, pripravlja juhe poseben **chef potager**.

Rôtisseur. Kuhar za pečenke, od **rôti** (pečenka).

Friturier. Ta pripravlja jedi, ki se cvrejo (kar pa še ne pomeni, da morajo biti panirane), kakor ribe, hruštavce, ocvrt krompir (pommes frites) itd. Te jedi se po načinu priprave zovemo **fritures**.

Pâtissier. Slaščičar.

Glacier. Sladoledar.

Boulangier. Pek.

Communard je kuhar za osebje. Vse osebje kuhinje skupaj se zove **moštvo** (brigade). **Chef tourant**, to je vrteči se šef, nadomestuje šefe, ki imajo prost dan. **Kitchen-clerk** je zapisovalec v kuhinji. **Aboyeur** (lajalec) ti-sti, ki sprejema naročila od natakarjev ter jih naznanja prizadetim šefom partije, pri čemur mora s svojim glasom premagati ves trušč in vso prostranost kuhinje.

Kavna kuhinja (caféterie) je ločena od glavne kuhinje, tvori torej poseben obratovalni oddelek ter oddaja seveda dnevno tudi svojo lastno obratovalno polo. Tu se pripravlja kava in sploh ves **zajutrek**, kar po mednarodnem načinu jedenja ni majhna stvar. Po mednarodnem, posebno pa po angleškem načinu je zajutrek, kakor bomo videli, obilen obrok. Kavna kuhinja dobavlja **malico** (afternoon-tea) ter razbremenjuje glavno kuhinjo s tem, da pripravlja priložnostna jedila izven za posamezne obroke določenega časa, kajti glavna kuhinja mora že

Mednarodne investicije kapitala in svetovna gospodarska kriza.

Veliki švedski narodni ekonom in finančnik Gustav Cassel piše o tem prav sedaj velevažnem predmetu med drugim sledeče:

Neenakomernost razdelitve kapitala v svetovnem gospodarstvu je važen faktor krize. Kaže se v razdelitvi kapitala med bogatejšimi in revnejšimi deželami, drugič pa tudi v presenetljivi pičlosti preskrbe trajne glavnične potrebe, ki je v ostrem nasprotju k previšku kapitala na trgu za kratke investicije. Sedaj običajna poraba velikih kapitalij v obliki kratkoročnih zahtev za tuje države dela **centralnim bankam** nepotrebne težkoče. Taka imovina je za financiranje mednarodne trgovine zmeraj potrebna; če gre pa preko mere, nastane položaj, ki je nezdrav in nevaren. Tudi v interesu svojih domačih trgov bi morale centralne banke nastopiti za **prelevitev kratkoročne glavnice v obliko trajnih investicij**. Ta zadeva vseh centralnih bank, mora pač še prav posebno zanimati centralno banko centralnih bank, to je **Banko za mednarodno plačilno izmenjavo v Baselu**. Kakor je ta problem težak, rešitev je vseeno mogoča. Predvsem ima važno vlogo nepravilno ocenjevanje posameznih držav, ali so kredita vredne ali in. Itd. Neenakost pogojev se je v zadnjih letih še ojačila, ko so Amerikanci omejili svoje kreditne ponudbe. Velike množine obligacij, ki so jih bili svojčas prevzeli Amerikanci, so vsled vladujoče nervoznosti prišle zopet na mednarodni trg. S tem je bilo zaupanje temeljito omajano in so bile nadaljnje emisije tudi za dežele z velikimi razvojnimi možnostmi brez izgledov. Od raznih strani je izšla sedaj inicijativa za odstranitev teh težkoč in so se ustanovili zavodi za mednarodne investicije kapitala v Švici, v Holandiji in drugje.

Resnično pomoč bi pa mogla prinesiti **le organizacija mnogo večjega pomena**. Vodilni možje **Angleške banke** so izdelali zato načrt, po katerem naj bi najodličnejša svetovna finančna podjetja ustanovila **zavod za investicije kapitala v velikem slogu**. Ta zavod bi moral biti seveda v ozki zvezi z vodilnimi centralnimi bankami in zlasti z Mednarodno banko v Baselu. Ta banka je pravzaprav obvezana, da se za razvoj mednarodnega

glavničnega trga posebno zanima in bi bilo zato dobro, če bi se gori omenjeni zavod organiziral v najožji zvezi in sodelovanju s to banko. Tak zavod bi mogel potem mednarodnih glavničnih investicij **ozdravljeno svetovnega gospodarstva izredno pospešiti**. Obenem bi se kredit izbranih dežel zelo ojačil in bi polagoma izginilo nezaupanje ter bi se klasifikacija raznih dežel glede njih kreditne vrednosti zblížala. Velika težkoča obstoji v tem, da se pridobi zaupanje bogatih dežel, kar bi zavod navedenega pomena pač lahko dosegel.

Ze so pa **Francozi** rekli, da bi investicijo odvisnega francoskega kapitala neradi prepustili zavodu, ki bi ga Francozi ne mogla kontrolirati. S tem francoskim odporom je treba računati. Laže bi se dobilo sodelovanje od strani Amerikancev, ker je v Ameriki precej splošno prodrlo mnenje, da se resnično zboljšanje lastnega položaja da doseči le v zvezi z zopetnim **poživljenjem svetovnega gospodarstva**.

Ze dejstvo, da bi emisije omenjenega zavoda mogle dati previdnim kapitalistom priliko trajnih investicij njih denarnih sredstev, bi bilo največjega pomena. Centralne banke bi mogle kupovati tudi druge prvovrstne **obligacije**, ne samo obligacije lastne države, in bi mogle s tem direktno dovajati kapital na trg za trajne investicije. Navedeni cilj bi mogle pospeševati centralne banke tudi tako, da znižajo svojo **kratkoročno obrestno mero na prav nizek nivo**. Tako znižanje obrestne mere so sedaj izvedle centralne banke v precej velikem obsegu. V resnici vidimo tu izhodišče za **zboljšanje splošnega gospodarskega položaja**, ki zasluži veliko več zaupanja kot običajna in prav površna razmotrivanja konjunkturalnih prorokov. Če bi hotele centralne banke v odkritosrčnem sodelovanju izvesti zadosti radikalno in splošno znižanje kratkoročne obrestne mere, bi bilo s tem mnogo pridobljeno za prehod razpoložljivih kapitalij v dolgoročne investicije. Svetovnemu gospodarstvu bi se naredila velika usluga, če bi se obenem moglo računati na sodelovanje investicijskega zavoda velikega sloga za pospeševanje racionalne mednarodne razdelitve kapitala.

KONFERENCA EVROPSKIH ZAVODOV ZA POSPEŠEVANJE EKSPORTA.

V avstrijskem trgovskem muzeju se bo vršila 8. t. m. konferenca gori omenjenih zavodov. Udeležili se je bodo zastopniki zadevnih zavodov iz Finske, Poljske, Romunije, Jugoslavije, Turčije in Ogrske, dalje zastopniki sejmskega urada v Leipzigu, zastopniki Norveške industrijske zveze in Švedske splošne eksportne zveze. Belgijski in holandski zavod bosta izrazila svoje zanimanje z navzočnostjo oficijelnih zastopnikov. Namen konference je uvod za sodelovanje evropskih zavodov za pospeševanje eksporta in preko tega izmenjava izkustev v važnih eksportnih vprašanjih. — V ospredju razprav bodo gospodarsko poročanje, svarilna služba in pravna pomoč i. t. d.

* * *

OMEJITEV AGRARNE PRODUKCIJE.

Na zborovanju Mednarodne trgovske zbornice v Washingtonu je označil profesor Russell z univerze Wisconsin kot eno prvih sedanjih zahtev omejitev agrarne produkcije, zlasti pšenične, na potrebe domačega trga. Nevaren problem je ruska petletka ter sklep Rusov, da plačajo nakupe industrijskih strojev z izvozom pšenice. Dokler je Rusija navezana na inozemske kredite, bo prodajala inozemstvu pšenico, les in manganovo rudo po kateri-

zgodaj začeti s pripravljanjem obrokov ter se pri tem ne sme motiti. Omenimo še, da kavarne hoteli v zapadni Evropi nimajo, ter se tam zajutrek zavziva v nadstropjih ali v restavrantu.

V prihodnjem poglavju se bomo pečali z restavrantom.

koli ceni, da pride do zlata; tako postajajo izgledi Amerike za izvoz pšenice zmeraj manjši. Tudi produkcija bombaža v Rusiji je zelo narasla: od 41.000 bal v letu 1921 na dva milijona bal v letu 1930, in leta 1932 ne bo treba Rusiji kupiti nobenega inozemskega bombaža več. Druge dežele se pred uvozom agrarnih produktov ščitijo s carinami. Edino upanje za ameriške farmerje je sedaj moratorij za agrarne produkte.

Občni zbor Društva industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani. Na prvi strani objavljamo dnevni red občnega zbora tega za naše gospodarstvo in za regulacijo kreditnih razmer velevažnega in prezasluznega društva. Društvo je po lanskem občnem zboru svoj delokrog bistveno povečalo in razpolaga danes z izvežbanim in močnim upravnim aparatom, kakor ga zmore le malokatera organizacija, pri kateri je članstvo neobvezno. To je dokaz, da je društveno delovanje za člane koristno in potrebno in je zato želeli čim večje udeležbe na občnem zboru in čim več inicijativnih nasvetov društvenega članstva. Društvo že dolgo vrsto let z uspehom poseza v kreditni sistem na tuzemskih tržiščih in se je tekom let razvilo v uvaževan faktor na polju trgovske informacijske službe ter pri izterjevanju trgovskih terjatev tako, da stoji danes v tel pogledih na odličnem mestu. Na novo pa čakajo društvo važne naloge pri reševanju insolventnih zadev, ki se pojavljajo v naraščajočem številu. Društvo je poklicano, da kar najbolj varuje interese industrije in veletrgovine pri insolvencah in da ukrene vse, kar treba, da se število insolventov omeji. Zato je udeležba članstva pri občnem zboru nad vse važna.

Irzna poročila

MARIBORSKO SEJMSKO POROČILO.

Prignanih je bilo 27 konj, 15 bikov, 139 volov, 354 krav in 35 telet; skupaj 570 komadov.

Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. maja 1931 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 5-50-7-70 Din, poldebili voli 4-25-5, plemenski voli 3-50-4-50, biki za klanje 4-5, klavne krave debele 3-25 do 5, plemenske krave 3-4, krave za klobasarje 1-75-2-50, molzne krave 4-5, breje krave 4-4-50, mlada živina 4-50 do 7 Din. Prodanih je bilo 224 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 16.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg Din 18-20, II. vrste 14-16, meso od bikov, krav, telic 9-12, telečje meso I. vrste 25-35, II. vrste 12-20, svinjsko sveže meso 14-25.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem v Mariboru dne 29. maja 1931 je bilo pripeljanih 365 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašci 5-6 tednov stari Din 60-80, 7-9 tednov stari 90-140, 3-4 mesece stari 160-250, 5-7 mesecev stari 300-350, 8-10 mesecev stari 400-450, 1 leto stari 600-700. 1 kg žive teže 6-8, mrtve teže 9-10 dinarjev. Prodanih je bilo 204 svinj.

Padee cene bizmuta. Konvencija bizmuta, ki jo vodijo Angleži, je od pričetka tekočega leta ceno dvakrat zvišala, tako da je znašala slednjič 6 šilingov za funt. Sedaj so pa morali ceno zopet znižati, kajti v rokah konvencije se nahajajoče zaloge so večje kot vsa enoletna poraba sveta. Sedaj stane 1 funt bizmuta 5 šilingov.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave 2400 kg žice in 500 m³ kisika; do 17. junija t. l. glede dobave 10.000 kg riža in 1000 kg medu. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 380 m³ mehkega jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave strokovnih knjig, 500 kg olja za transformator in 500 kg olja za kompresor. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede

dobave 600 m³ rečnega peska, 4 komadov železnih obrobov, 750 kg eternitnih plošč, 5000 komadov pocinkanih žebeljev za eternit in drugega materiala za eternit in salonit ter glede dobave motvoza. — Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala in 100 kg kositra za spajanje; do 18. junija t. l. pa glede dobave 2270 komadov električnih žarnic. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov žarnic. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 18. junija t. l. ponudbe glede dobave žag za železo. — Direkcija državnega rudnika Krika sprejema do 18. junija t. l. po-

nudbe glede dobave 1 stroja za razmnoževanje. — Gradsko poglavarstvo v Tuzli sprejema do 22. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 bencinskega traktorja. — Dne 15. junija t. l. se bo vršila pri intendanturi III. Pomorske obalske komande v Kumboru licitacija glede dobave metel, ščetk, sidola, smirka, steklenega papirja, masti za parkete, motvoza, naftalina, mila, sode, loja itd. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 17. junija t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave čolnov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Vinocet

Tovarna vinskega kisa
d. z. o. z.

Ljubljana
nudi
najfinejši in najokusnejši
namizni kis
iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higiensko najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska c. 1a
II. nadstr.
Telefon štev. 23-89

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
GLAVNO ZASTOPSTVO IN SAMOPRODAJA
ZA SLOVENIJO VSEH IZDELKOV TOVARNE
ZA DOKUMENTNI IN KARTNI PAPIR
BRATJE PIATNIK • • RADEČE

LJUBLJANA • KOLODVORSKA ULICA 3

Javna zahvala.

»Croatia«, zavarovalna zadruga v Zagrebu, nam je takoj izplačala odškodnino vsled vloma v blagajno in se tem potom imenovanemu domačemu zavarovalnemu zavodu zahvaljujemo za kulantno postopanje in ga priporočamo slovenski javnosti.

Obrtna banka d. d. Ljubljana.

Pleskarstvo in ličarstvo
France Rebernik
Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom!

Cene konkurenčne! Postrežba točna!

— Telefon št. 3177 —

BULC Co. ADANA

INDUSTRIJA EMAJLNIH IZDELKOV

Raznih nadpisnih tabel: hišnih, uličnih in krajevnih. Izdelava raznih črk v žganem emajlu. Prodaja raznih patentnih izdelkov.

LJUBLJANA

PISARNA Sv. PETRA 21/II. TELEF. 2944

Ljubljanski velesajem:

paviljon G/595-596
in paviljon J/657 •

OGLEDALA vseh vrst, velikosti in oblik

Brušena in nebrušena stekla vseh vrst
Marmornato steklo v najlepših barvah priporoča

„KRISTAL“

D. D. tovarna ogledal in brušnega stekla - edino čisto domače podjetje

Centrala: Maribor, Koroška cesta 32

Podružnice:
Ljubljana VII, Medvedova cesta 38 Split, Zrinjska ulica 6

Popravljajo se
tudi stara motno
postala ogledala

Kartotečni sistem »AGRIPPA« v obliki knjige

Nudi:

Pridobitev na času
Največjo sigurnost
Najhitrejšo kontrolo
Popoln red
Prihranek na prostoru
Ugodno shranitev knjig v ognjavar-
nih blagajnah

Odstranjuje:

Napačno odložitve in zmešnjavo
Izgubo listov
Napake
Zamudno iskanje

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

M. TIČAR, Ljubljana
Prospekti brezplačno!

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER

LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče s direktnim tlom od glav. kolodvora
Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišča. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Ideal *Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca*
Tudi na obroke dobavi trdka

The Rex Co.
Ljubljana **Zagreb**
Gradišče 10 **Telefon 2268** **Sajmište 56**

Ustanovljeno leta 1906. Ustanovljeno leta 1906.

Brzojavi: *Krispercoloniale Ljubljana* — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. **Ljubljana** *Zaloga spirita, raznega iganja in konjaka.*
Veleprazarna kave. **Dunajska cesta 33** *Mineralne vode.*
Mlini za dišave. **Ustanovljeno leta 1840** *Ceniki na razpolago*
Gočna postrežba

OGLEDALA
vseh vrst, velikosti in oblik
STEKLO
zrealno 6-8 mm, mašinsko
4-6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.
LJUBLJANA VII — Tel. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSJEK

GUSTAV PUC
d. z. o. z.
LJUBLJANA, TRZAŠKA CESTA 9
nasproti tobačne tovarne

Stavbno Galanterijsko **kleparstvo**
Napeljava strelododov po naj-novejšem sistemu
Jamstvo za solidno izvršitev

Oblasno koncesijonirana **inštalacija vodovodov**
Oddelek za strokovnjaško izvršitev in popravo vseh vrst auto-blatnikov in hladilnikov

Motvoz Grosuplje **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Grosuplje pri Ljubljani
domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Brezobrestna posojila „JUGRAD“
za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z o. z.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 35/I.
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48.

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko, Uradne ure od 8.—12. in 14.—18.

SLOVENIA TRANSPORT

Železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje

Ljubljana, Miklošičeva 21
MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE
Tarifni biro

Telefon 27-18

„KVERTA“ LJUBLJANA
Karlovska 2 Votarski pot 1

TVORNICA KVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

KASTELIC in DRUG
trgovina s papirjem na veliko
LJUBLJANA
Aleksandrova cesta št. 9
prilži levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z. o. z., Sladki vrh

Papirografija
družba z o. z.
Ljubljana
Gospodsvetska cesta 10
Telefon int. 2747

En gros prodaja papirja! — Konkurenčne tvorniške cene!
Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Priporočamo Vam
PUCH-KOLESA
ki so vedno priznane odlične! Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke, le pri trdki

IGN. VOK **LJUBLJANA**
: KRANJ : NOVO MESTO

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Jvan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišavin in rudninske vode.
Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzojavke: Kredit Ljubljana. — Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. — Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi i. t. d.